

SISÄLLYS

Kirjoittajat	2
Toimituskunta	4
Esipuhe	5

I MITÄ KÄSIKIRURGIA ON?

1-1 MITÄ KÄSIKIRURGIA ON?	17
<i>Simo Vilkki</i>	

II KÄDEN ANATOMIA JA TUTKIMINEN SEKÄ KÄSIKIRURGIAN YLEISET PERIAATTEET

2-1 KÄDEN ANATOMIA	23
<i>Harry Göransson</i>	
Iho ja ihonalaiskudos	23
Luusto	26
Nivelet	26
Lihakset	32
Hermotus	41
Verisuonitus	48
2-2 KÄDEN KLIININEN TUTKIMINEN	51
<i>Nina Lindfors, Timo Raatikainen</i>	
Anamneesi	51
Kliininen status	51
2-3 KÄDEN JA RANTEEN KUVANTAMINEN	62
<i>Martina Lohman, Kaj Tallroth</i>	
Yleistä radiologisesta kuvantamisesta	62
Käden ja ranteen kuvausstrategia	68
Vamman ja hoidon jälkeiset ongelmat	71
2-4 KLIININEN NEUROFYSIOLOGIA	79
<i>Asko Puusa</i>	
ENMG-tutkimuksen perusteet	79
ENMG-tutkimus käytännössä	85
ENMG hermovaurioiden diagnostiikassa	85
ENMG pinnetilojen diagnostiikassa	86
Muut neurofysiologiset tutkimukset	90

2-5 TOIMINTAKYVYN ARVIOINTI	91
<i>Hanna Viitasalo</i>	
Esitiedot ja haastattelu	92
Havainnointi	92
Kivun arviointi	92
Toimintakyvyn luotettavaan arviointiin vaikuttavat tekijät	93
Käden toiminnallisten valmiuksien arviointi	93
Käden toiminnan arviointi suorituksen aikana	98
Keskeiset haasteet	100

2-6 KÄSIKIRURGISEN LEIKKAUSHOIDON PERIAATTEET	103
<i>Nina Lindfors, Juuso Tamminen, Jorma Jokiranta, Simo Vilkki</i>	
Akuutin käsivamman hoidon periaatteet	104
Toiminta ennen leikkaussalia	105
Toiminta leikkaussalissa	105
Verityhjjen käyttö	106
Käden kuntoutus	109
Myöhäiskorjaukset	111

2-7 KÄSIKIRURGISEN POTILAAN ANESTESIA	112
<i>Kari Annala, Per Inberg</i>	
Mikrovaskulaariset leikkaukset	113
Päiväkirurgia	114
Hartiapunoksen puudutukset	115
Interskaleeninen puudutus	119
Supraklavikulaarinen puudutus	121
Infraklavikulaarinen pleksuspuudutus	122
Aksillaarinen puudutus	124
Lisäpuudutukset	125
Johtopuudutukset	126
Laskimopuudutus	128

III KÄDEN SAIRAUDET

3-1 YLÄRAAJAN SYNNYNNÄISET EPÄMUODOSTUMAT	133
<i>Yrjänä Nietosvaara, Simo Vilkki</i>	
Johdanto	133
Etiologia	135
Muodostumishäiriöt.....	135
Erilaistumishäiriöt	142
Kahdentumat.....	147
Liikakasvu	150
Alikasvu	150
Sikiökalvokourouma	152
Luuston poikkeavuudet	152
3-2 KÄDEN JA RANTEEN NIVELRIKKO	155
<i>Harry Göransson</i>	
Sorminivelet.....	155
Ranne	159
3-3 REUMAKÄSI	166
<i>Pirjo Honkanen, Martti Hämäläinen</i>	
Tutkiminen ja konservatiivinen hoito..	167
Operatiivinen hoito	167
Reumaranne	168
Reumapeukalo.....	173
Muut sormet	174
Reumakäden jänneongelmat	179
3-4 DUPUYTRENIN KONTRAKTUURA	182
<i>Jorma Ryhänen, Minna Forsman, Jorma Jokiranta</i>	
Liitännäissairaudet.....	182
Patogeneesi	183
Patoanatomia	183
Leikkaushoito.....	184
Pistoshoito.....	187
3-5 LUNATUMMALASIA	189
<i>Timo Viljakka</i>	
Etiopatogeneesista	189
Kliininen kuva.....	190
Radiologinen diagnostiikka ja luokittelu.....	190
Hoito.....	192
Konservatiivinen hoito	193
Operatiivinen hoito	193
Yhteenvedo	196

3-6 YLÄRAAJAN VERENKIERTO-HÄIRIÖT	197
<i>Pirkka Vikatmaa, Maarit Venermo, Simo Vilkki</i>	
Anatomiaa	197
Verenkierron tutkiminen	199
Yläraajan verenkiertohäiriöitä.....	200
3-7 KÄDEN BENIGNIT KASVAIMET	213
<i>Tero Kotkansalo, Harry Göransson</i>	
Ihoperäiset kasvaimet	213
Pehmytkudoskasvaimet.....	214
Fibroottisen kudoksen kasvaimet.....	217
Rasvakudoksen kasvaimet	217
Hermoperäiset kasvaimet	218
Verisuoniperäiset kasvaimet.....	219
Luun- ja luuta tuottavat kasvaimet	220
Rustokasvaimet.....	222
3-8 KÄDEN MALIGNIT KASVAIMET	226
<i>Minna Laitinen, Jouni Havulinna, Erkki Tukiainen</i>	
Johdanto	226
Paikallisesti aggressiivisesti käyttäytyvät benignit kasvaimet.....	231
Malignit pehmytkudoskasvaimet	233
Malignit luukasvaimet	235
Lopuksi	237

IV HERMOPERÄISET YLÄRAAJAVAIVAT

4-1 YLÄRAAJAN HERMOPINTEET	241
<i>Martti Vastamäki, Heidi Vastamäki</i>	
Oireet ja esiintyvyys	242
Diagnostiikka.....	242
Hoidon yleisperiaatteet.....	243
Canalis carpi -oireyhtymä	243
Ulnaarisulkussyndrooma.....	244
Thoracic outlet -oireyhtymä (TOS)	245
Keskihermon kyynärsseudun pinteet....	245
Frohsen syndrooma.....	246
Hermon faskikulaarinen kompressio ...	247
Guyonin syndrooma.....	248
Wartenbergin syndrooma	249
Supraskapulaarihermon pinteet	249
N. accessorius- ja thoracicus longus -vauriot.....	250

4-2 KAULARANKAPERÄISET YLÄRAAJAOIREET	254
<i>Riku Kivisaari, Juha Hernesniemi</i>	
Diagnoosi.....	254
Hoito.....	255
4-3 NEUROLOGISET YLÄRAAJAOIREET	259
<i>Laura Airas, Markus Färkkilä</i>	
Puutuminen	259
Lihasteikkous ja -atrofia	260
Kipu	261
Jäykkyys	261
Vapina	262
Faskikulaatio, myokymia	262
4-4 SPASTINEN KÄSI	263
<i>Heli Sätälä, Simo Vilkki</i>	
Spastisuus.....	263
Potilaan tutkiminen.....	264
Kirurgiset tekniikat	266
Kirurgiset korjaukset	267
Jälkihoito	269
Tulokset.....	270

V YLÄRAAJAN KIPUIREYHTYMÄT

5-1 YLÄRAAJAKIPU	275
<i>Jukka Pekka Kouri, Martti Vastamäki</i>	
Kivun välittyminen hermostossa.....	275
Subjekttiivinen kipu.....	278
Kipupiiros ja kipujana.....	279
Kiputyypit	280
Kivunhoito	284
Idiopaattinen kipu	286
Kivun kroonistuminen	287
Kivun inhibitio.....	288
5-2 THORACIC OUTLET -SYNDROOMA (TOS)	289
<i>Martti Vastamäki, Heidi Vastamäki, Karl-August Lindgren</i>	
Oireet	290
Diagnostiikka.....	290
Anamneesi.....	290
Tutkimus	291
Hoito.....	292
Nykytilanne ja tulevaisuus	294

5-3 CRPS (COMPLEX REGIONAL PAIN SYNDROME)	296
<i>Maija Haanpää</i>	
Määritelmä	296
Laukaisevat tekijät	296
Kliininen kuva	297
Riskitekijät	298
Patofysiologia	298
Hoito.....	299
Ennuste.....	301

5-4 CRPS I – FYSIOTERAPIA JA TOIMINTATERAPIA	303
<i>Tarja Rantala, Riitta Keponen, Pia Berglund-Hintze</i>	
Arviointi.....	303
Terapian tavoitteita.....	306
Fysioterapia.....	306
Terapiaa aivoille	307
Toimintaterapia.....	308

VI IHO- JA PEHMYTKUDOSVAURIOT

6-1 KÄDEN HAAVA	315
<i>Tero Kotkansalo, Tarja Niemi, Heikki Jaroma</i>	
Haavan paranemisen biologia	315
Käden iho ja verenkierto.....	316
Haavatyypit	317
Toiminta ensiapuasemalla.....	318
Arpi	319

6-2 KÄDEN IHO- JA PEHMYTKUDOSPUUTOKSET	321
<i>Teemu Karjalainen, Pasi Paavilainen, Outi Kaarela, Harry Göransson</i>	
Yleistä.....	321
Haavan arviointi.....	321
Ei-kriittisen puutoksen hoito	323
Kriittinen puutos	324

6-3 PEDIKULAARISET JA VAPAAT TOIMINNALLISET LIHASSIIRTEET	328
<i>Pasi Paavilainen, Simo Vilkki</i>	
Yleistä.....	328
Historia	328
Indikaatiot	329
Lihassiirteiden käyttöedellytykset.....	330
Fysiologia.....	331

Kielekkeen valitseminen	331
Preoperatiivinen suunnittelu.....	332
Toimenpide	332
Jälkihoito	334
Lopuksi	334
6-4 PALOVAMMAT	335
<i>Jyrki Vuola</i>	
Käden palovamman erikoispiirteet	335
Palovammojen luokittelu	335
Vammamekanismit.....	336
Palovamman patofysiologia ja vamman arviointi	338
Ensiapu	338
Konservatiivinen hoito	340
Leikkaushoito	340
Kuntoutus	341
Jälkikorjaukset.....	342
Hoidon porrastus	342
6-5 PALELTUMAVAMMAT	343
<i>Lauri Lindroos, Jouni Havulinna, Timo Raatikainen</i>	
Patofysiologia.....	343
Luokittelu.....	344
Diagnoosi.....	344
Ensihoito	344
Trombolyysi.....	346
Paleltumavamman jälkitila.....	347
6-6 KORKEAPAINERUISKUVAMMAT	348
<i>Timo Raatikainen</i>	
Patofysiologia.....	348
Diagnoosi.....	348
Hoito.....	349
Jälkihoito	349
Tulokset	349
6-7 KÄDEN INFEKTIOT	351
<i>Jorma Ryhänen, Tuula Salmi, Hannu Syrjälä</i>	
Yleiset hoitolinjat ja mikrobiologinen diagnoosi.....	351
Näytteet ja verikokeet.....	351
Kirurgisen hoidon yleisperiaatteet	352
Antibioottihoidon yleisperiaatteet	352
Akuutit spesifiset infektiot	353
Käden infektioiden erotus- diagnoosi.....	360

6-8 KÄDEN KONTRAKTUURAT	361
<i>Simo Vilkki</i>	
Etiologiset tekijät ja patologia	361
Tapaturmista johtuva haava- tai ruhjealueen arpeutuminen.....	362
Immobilisaatiosta johtuvat kontraktuurat	362
Kiinnikkeistä johtuvat kontraktuurat...	363
Nivel- ja jännesairauksiin liittyvät sekä muut kontraktuurat.....	363
Kontraktuuriin hoito	363

VII MURTUMAT JA NIVELSIDEVAMMAT

7-1 SORMIEN, VÄLIKÄMMENLUIDEN JA PEUKALON MURTUMAT	371
<i>Ville Alanen, Tuula Salmi</i>	
Käsimurtumien luokittelu	371
Murtumien diagnostiikka	372
Käden murtumien hoito	373
Sormien murtumat	376
Välikämmenluiden II–V murtumat.....	378
Peukalon murtumat	381
Murtumien komplikaatiot ja jälkiongelmia.....	383
7-2 SORMIEN, VÄLIKÄMMENLUIDEN JA PEUKALON LUKSAATIOT JA NIVELSIDEVAMMAT	385
<i>Ville Alanen, Timo Viljakka</i>	
Sormien luksaatiot ja nivel- sidevammat	385
Välikämmenluiden luksaatiot ja nivelsidevammat.....	388
Peukalon luksaatiot ja nivel- sidevammat	389
7-3 RANTEEN MURTUMAT JA LUKSAATIOT	391
<i>Sauli Kujala, Nina Lindfors, Veikko V. Viljanen</i>	
Veneluun murtuma	391
Triquetrumin murtuma	395
Trapeziumin murtuma.....	395
Hamatumin murtuma.....	396
Pisiformen murtuma	397
Capitatumin murtuma.....	397
Lunatumin murtuma.....	397
Trapezoideumin murtumat.....	399

Ranteen luksaatiot ja murtuma-luksaatiot.....	399	Komplikaatiot.....	438
7-4 RANTEEN NIVELSIDEVAMMAT JA INSTABILITEETTI	402	Kuntoutus ja toipuminen.....	440
<i>Jouni Havulinna, Timo Viljakka, Jarkko Vasenius</i>		7-8 LASTEN YLÄRAAJAMURTUMIEN ERITYISPIIRTEET	443
Johdanto.....	402	<i>Yrjänä Nietosvaara, Pentti Kallio</i>	
Ranteen anatomia.....	402	Johdanto.....	443
Luokittelu.....	404	Tukirangan kehitys.....	444
Nivelsidevamman ja instabiliteetin syntymekanismi.....	404	Lasten murtumatyyppit.....	444
Tutkimukset ja diagnostiikka.....	405	Lasten yläraajavammojen diagnostiikka.....	447
Lunotriquetraalinen (LT) instabiliteetti.....	406	Lasten murtumien yleiset hoito-periaatteet.....	448
Keskirannenivelen instabiliteetti.....	407	Yläraajan kasvulevyvammojen hoito... ..	453
Muut ranteen instabiliteetit.....	408	Lasten murtumakomplikaatiot.....	453
7-5 SL-VÄLIN ONGELMAT	409	Syntymävammat.....	454
<i>Lauri Lindroos, Jouni Havulinna</i>		Pahoinpitelyvammat.....	455
Anatomia, toiminta ja patobiomekaniikka.....	409	Kyynärseudun vammat kasvuikäisillä..	456
SLIL-vamman synty ja oireet.....	411	Kyynärvarren murtumat kasvu-ikäisillä.....	465
Skafolunaari-instabiliteetin tutkiminen ja luonnollinen kulku.....	411	Ranteen ja käden murtumat ja luksaatiot kasvuikäisillä.....	470
Skafolunaari-instabiliteetin hoito.....	413		
7-6 DISTAALISEN RADIOULNAARI-NIVELLEN VAIVAT	416	VIII JÄNNEVAMMAT	
<i>Tamminen, Havulinna, Kotkansalo, Vilkki, Jaroma</i>		8-1 KOUKISTAJAJÄNNEVAMMA	477
Johdanto.....	416	<i>Teemu Karjalainen, Yrjänä Nietosvaara, Anna Viinikainen, Timo Viljakka</i>	
DRUJ:n anatomia ja biomekaniikka.....	416	Toiminnallinen anatomia.....	477
Kliininen tutkiminen.....	419	Luokittelu.....	479
Muut tutkimukset.....	420	Tutkiminen.....	479
TFCC-vauriot.....	420	Leikkausindikaatiot ja leikkauksen ajoitus.....	480
DRUJ:n sijoiltaanmenot.....	423	Leikkaustekniikka.....	480
DRUJ-instabiliteetti ja artroosi.....	424	Koukistajajänteen myöhäiskorjaus.....	483
7-7 VÄRTTINÄLUUN DISTAALISET MURTUMAT	429	Komplikaatiot.....	485
<i>Eero Waris, Mika Paavola</i>		Koukistajajännekorjausten tulokset	486
Kliininen tutkiminen ja kuvantaminen.....	429	8-2 KOUKISTAJAJÄNNEVAMMAN JÄLKEINEN KUNTOUTUS	487
Luokitukset.....	431	<i>Yrjänä Nietosvaara, Anna Viinikainen, Harry Göransson, Teemu Karjalainen, Sanna Rautakorpi, Sari Marjala, Tuula Jokinen, Pirjo Peurala</i>	
Hoitolinjat ja leikkausindikaatiot.....	432	Kuntoutuksen yleiset periaatteet.....	487
Konservatiivinen hoito: suljettu repositio ja kipsihoito.....	432	Koukistajajännevamman kuntoutus-ohjelmat.....	488
Leikkaushoito.....	434		
Ranteen liitännäisvammat.....	436		

8-3 OJENTAJÄNNEVAMMAT	494
<i>Teemu Karjalainen, Timo Raatikainen</i>	
Ojentajajänteiden anatomia ja toiminta.....	494
Diagnostiikka.....	494
Avoimet vammat.....	498
Sulkeiset vammat.....	498

8-4 OJENTAJAJÄNNEVAMMAN JÄLKEINEN KUNTOUTUS	501
<i>Teemu Karjalainen, Kaisa Jokinen, Leena Vähämäki</i>	
Yleistä.....	501
Toimenpiteet vyöhykkeittäin	502
Esimerkkiohjelma (potilaan ohje) sormien ojentajajänteiden korjausleikkauksen jälkeisestä kuntoutuksesta	507

IX HERMOVAMMAT

9-1 PERIFEERINEN HERMOVAMMA	513
<i>Hanna-Stiina Taskinen, Pekka Kallio</i>	
Hermon rakenne.....	513
Hermosolun paraneminen.....	515
Tutkiminen	518
Hoito.....	520
Toipuminen	523
Tulevaisuudennäkymiä	523

9-2 PLEKSUSVAMMA	525
<i>Jorma Ryhänen, Pasi Paavilainen, Simo Vilkki, Martti Vastamäki</i>	
Anatomia	525
Pleksusvammojen jaottelu.....	526
Vammamekanismi ja liitännäisvammat	527
Diagnoosi ja kliininen kuva.....	528
Kvantamistutkimukset.....	530
Neurofysiologiset tutkimukset	530
Kirurgia	530
Sekundaarileikkaukset	532
Jälkihoito	533
Ennuste.....	534

9-3 OLKAHERMOPUNOKSEN SYNTYMÄVAURIO	535
<i>Yrjänä Nietosvaara, Patrick Willamo, Sanna Rautakorpi</i>	
Johdanto	535
Riskitekijät, liitännäisvammat ja ennuste	535
Tutkimukset	536
Hoito.....	539
Kuntoutus	541
Vamman vaikutukset.....	542

9-4 HERMOVAMMAN JÄLKEINEN KUNTOUTUS	544
<i>Riitta Keponen</i>	
Motoristen kykyjen arviointi.....	545
Ihotunnon arviointi	545
Käden toiminnallisuuden parantaminen.....	546
Kuntoutusohjelmat.....	549
Kylmänarkuus ja lievityskeinot	551

9-5 YLÄRAAJAN PERIFEERISET HERMOPAREESIT	554
<i>Eero Waris, Martti Vastamäki</i>	
Jännetranspositioiden periaatteet	555
Radialispareesi	556
Ulnarispareesi.....	558
Medianuspareesi	559
Accessoriuspareesi.....	560
Serratuspareesi	560
Pleksusneuriitti	561

9-6 TETRAPLEGIAPOTILAAN YLÄRAAJAN TOIMINTAA PARANTAVAT LEIKKAUKSET	563
<i>Tove Palmgren-Soppela, Martti Vastamäki</i>	
Tetraplegiapotilaan yläraajan toiminnan arviointi ja luokitus.....	564
Toimenpiteiden ajankohta ja yleiset edellytykset.....	565
Hartian ja olkanivelen tukevointi	566
Kyynärnivelen ojennus.....	567
Käden oterekonstruktio; avainote, puristusote ja käden avaus	568
Muita toimenpiteitä	569
Lopuksi	570

X VERISUONI- AMPUTAATIO- JA MURSKAVAMMAT

10-1 YLÄRAAJAN LAAJAT PEHMYT-KUDOSVAMMAT	575
<i>Erkki Tukiainen, Antti Sommarhem</i>	
Ensiohoito	576
Preoperatiivinen hoito.....	577
Ensimmäinen leikkaus.....	577
Viivästetty haavan sulkua	578
Välitön rekonstruktio	579
Haavan sulun ja kudospuutoksen rekonstruktioiden tekniikat	579
Varrelliset kielekkeet	580
Mikrokirurginen kieleke-rekonstruktio	580
Amputaatio vai rekonstruktio?	581
Jälkihoito ja kuntoutus.....	581
 10-2 AMPUTAATIOVAMMAT JA REPLANTAATIO.....	583
<i>Simo Vilkki</i>	
Amputaatiovammat yläraajassa	583
Sormen amputaatiovammat	583
Käden osien arvo.....	584
Sormiamputaation tekniikka	585
Replantaatio ja sen yleiset periaatteet.....	587
 10-3 REPLANTAATIOLEIKKAUKSEN JÄLKEINEN HOITO	595
<i>Tuula Salmi, Simo Vilkki</i>	
Potilas replantaation jälkeen	595
Replantaoidun raajan osan valvonta	597
Kuntoutus	598
Replantaatiosta toipuminen.....	600
Komplikaatiot ja jälkivaikautukset	600
 10-4 KÄDEN RÄJÄHDYS- JA AMPUMAVAMMAT	602
<i>Timo Raatikainen</i>	
Räjähdysvammat.....	602
Ampumavammat	605
 10-5 VAMMAKÄDEN MYÖHÄISKORJAUKSET	607
<i>Simo Vilkki</i>	
Pehmytkudoskorjaukset	608
Oterekonstruktio	609
Muut erikoisrekonstruktio	613

XI YLÄRAAJAN RASITUSVAIVAT

11-1 TYÖPERÄISET YLÄRAAJASAIRAUDET	619
<i>Eira Viikari-Juntura</i>	
Esiintyminen.....	619
Työn kuormitustekijät.....	620
Sairauden työperäisyyden arviointi	625
Ehkäisy ja hoito	625
 11-2 KÄDEN TAVALLISET JÄNNETUPPITULEHDUKSET	628
<i>Martti Vastamäki, Jorma Jokiranta</i>	
Etiologia	629
Tulehduksen vaiheet	629
Ojentajapuolen jännetuppi-tulehdukset	629
Koukistajapuolen tulehdukset.....	632
 11-3 EPIKONDYLIITIT	634
<i>Martti Vastamäki, Pasi Paavilainen, Jorma Jokiranta</i>	
Lateraalinen epikondyliitti	634
Mediaaliepikondyliitti.....	638
 11-4 URHEILIJAN KÄSI.....	640
<i>Heikki Jaroma, Jorma Ryhänen</i>	
Akuutit vammat.....	640
Rasitusvammat.....	644
Hermovammat	646
 11-5 MUUSIKON KÄSI	647
<i>Outi Nieminen, Martti Vastamäki</i>	
Johdanto	647
Epidemiologia ja riskitekijät	647
Ergonomia	647
Diagnostiikka.....	648
Muusikon yläraajakipuoireyhtymä	650
Fokaalinen dystonia	650
Muita muusikon käsivaivoja	654
Musiikkopotilaan hoito Suomessa.....	656
 XII KÄDEN KUNTOUTUS	
 12-1 KÄSITERAPIA.....	661
<i>Tarja Rantala, Pia Berglund-Hintze, Riitta Keponen</i>	
Toimintakyvyn arviointi	661
Arven hoito	662

Turvotuksen poistaminen	662
Fysioterapian kohdentuminen ja vaikutukset	663
Toimintaterapian kohdentuminen ja vaikutukset	665
12-2 YLÄRAAJAN PROTETISOINTI	672
<i>Timo Pohjolainen, Tiina Rossi, Veli-Matti Lempinen</i>	
Yläraaja-amputaatioiden yleisyys ja syyt	672
Amputaatiokirurgian periaatteet	673
Turvotuksen vähentäminen ja tyngän muotouttaminen	673
Liikkuvuuden ja lihasvoiman säilyminen	673
Proteesityypit	674
Lasten protetisointi	680
Proteesin valmistus	680
Proteesin käytön harjoitukset	681
Proteesin huolto ja korjaukset	682
Raaja-amputoidun kuntouttaminen	683
12-3 SOSIAALITURVA, KUNTOUTUS JA POTILAAN OIKEUDET	684
<i>Pirjo Ekholm, Marjut Hursti, Terhi Järvinen</i>	
Sairauspäiväraha	684
Työkyvyttömyyseläkkeet	686
Vammaistuki 16 vuotta täyttäneelle	686

Eläkettä saavan hoitotuki	687
Sairaanhoitokorvaukset	688
Kotihoito	688
Omaishoidon tuki	688
Vammaispalvelut	689
Kuntoutus	689
Potilasasiamies terveydenhuollossa	691

XIII TYÖKYKY JA VAKUUTUSKYSYMYKSET

13-1 TYÖKYVYN ARVIOINTI	695
<i>Timo Pohjolainen, Jarkko Vasenius</i>	
Perusteena sairaus, vika ja vamma	696
Työkyvyttömyyden määritelmät	696
Lyhytaikainen työkyvyttömyys	696
Hoito- ja kuntoutussuunnitelma	698
Työkyvyn arviointi pitkittyneissä tapauksissa	698
Muut korvaukset	700
Lääkärinlausunto	700
13-2 KÄSIPOTILAAN VAKUUTUS- TURVA JA HAITAN ARVIOINTI	702
<i>Jarkko Vasenius, Yrjänä Nietosvaara</i>	
Vakuutuslajit ja muutoksenhakutiet	702
Syy-seuraussuhteet	706
Lääkärinlausunto	707
Kuntoutus	707
Haitan arviointi	708